

ЯПОНСЬКЕ ХАЙКУ

1. Хайку (хоку) (яп. 俳句, はいく) — це жанр японської лірики, трирядковий вірш без рими, який зображує життя природи і життя людини в її нероздільній єдності з певним **філософським підтекстом**.

2. Структура. В оригіналі вірша в першому і третьому рядках обов'язково по 5 ієрогліфів, а в другому — 7. (5+7+5). У перекладі така формула може й не зберегтися.

3. Тематика: праця й відпочинок, самотність і дружба, подорожі й мистецтво...

4. Ознаки

Сабі (зосереджене споглядання) — настрої «плідної самотності», який пробуджує почуття невимовної краси й повноти життя. Принцип «сабі» вимагає втілювати складні думки в простих і строгих формах, які мають налаштувати читача на зосереджене спостереження зображеної картини (краса давнини, те, що містить відбиток часу).

Карумі (легкість, тонкість) — простота, прозорість, легкість вірша.

Саторі (осаяння) — осаяння істинної природи (людини) через досягнення "стану одної думки"

Ююген - слів мало, а змісту багато

Вабі - принадність буденного, звичайного

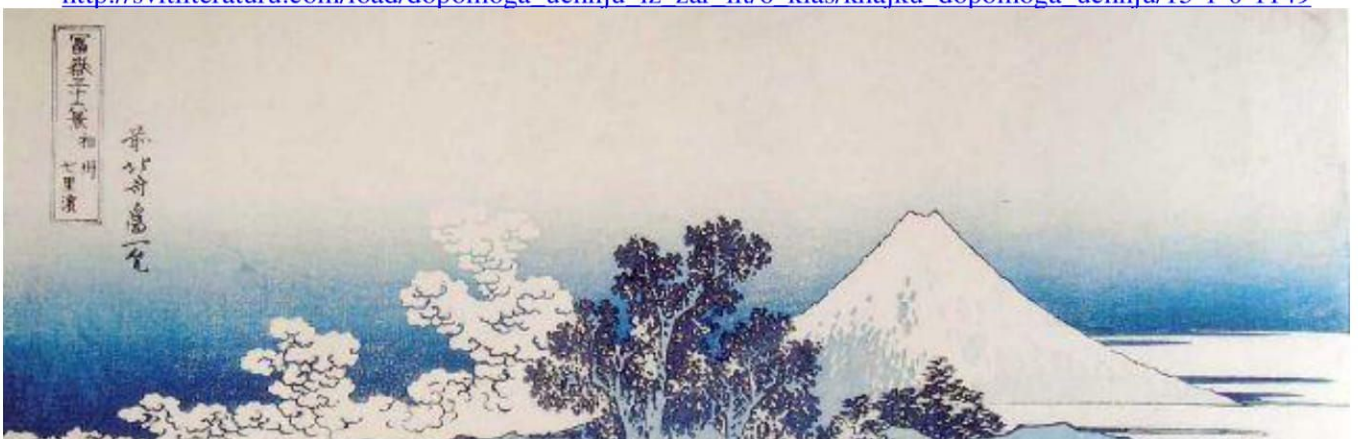
Шібуй - неясрава краса, поєднання природності і стриманої вишуканості

5. Сезонні слова (3-4 тисячі слів)

Весна	Літо	Осінь	Зима
Туман, серпанок, соловей, павутиння, сакура, квіти персика, жайворонок, метелик, верба, слива, жаба	Злива, зозуля, садіння рисової розсади, розквітлі півонії, спека, прохолода, полудневий відпочинок, світляки, троянда, лілія, грім, веселка, літня річка, прохолода, равлик, зозуля, цикада, віяло	Місяць (він сяє найяскравіше цієї пори), зірки, роса, збір урожаю, червоне калинове листя, хризантеми, дикі гуси, осіння паморозь, мряка, осінній вечір	Сніг, іній, лід, холод, теплий одяг на ваті, грудень, кінець року, короткий день, січень, зимова самота

6. Риси: лаконічність, простота, метафоричність, постійна кількість рядків, «сезонні слова», конкретність, увага до деталей, філософський зміст, мало епітетів і порівнянь.

http://svitliteraturu.com/load/dopomoga_uchnju_iz_zar_lit/6_klas/khajku_dopomoga_uchnju/15-1-0-1149

Узагальнююча таблиця

Хайку — жанр японської лірики, трирядковий вірш без рими (5+7+5)			
життя природи + життя людини			
<p>Сабі — зосереджене споглядання настроїв «плідної самотності», який пробуджує почуття невимовної краси й повноти життя. Принцип «сабі» вимагає втілювати складні думки в простих і строгих формах, які мають налаштовувати читача на зосереджене спостереження зображеної картини</p>	<p>Карумі — легкість, простота, простота, прозорість, легкість вірша</p>	<p>Саторі — осяяння осягнення істинної природи (людини) через досягнення "стану одної думки"</p>	
«Сезонні слова» (3-4 тисячі слів)			
Весна	Літо	Осінь	Зима
<p>Туман, серпанок, соловей, павутиння, сакура, квіти персика, жайворонок, метелик, верба, слива, жаба</p>	<p>Злива, зозуля, садіння рисової розсади, розквітлі півонії, спека, прохолода, полудневий відпочинок, світляки, троянда, лілія, грім, веселка, літня річка, прохолода, равлик, зозуля, цикада, віяло</p>	<p>Місяць (він сяє найяскравіше цієї пори), зірки, роса, збір урожаю, червоне калинове листя, хризантеми, дикі гуси, осіння паморозь, мряка, осінній вечір</p>	<p>Сніг, іній, лід, холод, теплий одяг на ваті, грудень, кінець року, короткий день, січень, зимова самота</p>
Теми хайку: праця й відпочинок, самотність і дружба, подорожі й мистецтво			
Філософський підтекст			
<p>Риси: лаконічність, простота, метафоричність, постійна кількість рядків, «сезонні слова», конкретність, увага до деталей, мало епітетів, мало порівнянь.</p>			

Джерела

Вікіпедія. [Мацуо Басьо](#)

Вікіпедія. [Хайку](#)

Волощук Є.В. Світова література: підручник для 6 класу загальноосвітніх навчальних закладів. - Видавництво: К.: Генеза, 2014.

Княжич Д. Стрибок жабеняти у вічність <http://litakcent.com/2009/04/17/strybok-zhabenjaty-u-vichnist/>

Ніколенко О. М., Конєва Т.М., Орлова О.В. Світова література: підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл./О. М. Ніколенко. Т. М. Конєва. О. В. Орлова та ін. — К. : Грамота. 2014.

Ніколенко О.М. Мацуо Басьо. Хоку: у пошуках методичних варіантів / О. М. Ніколенко, І. О. Філіна // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. - 2002.- 12. - С.34-39.

Урок світової літератури у 6 класі. Мацуо Басьо.Хайку. Зображення станів природи в ліриці поета. Роль художньої деталі. Підтекст. <http://lilianikolenko03092.blogspot.com/2015/03/normal-0-false-false-false-ru-x-none-x.html>

http://svitliteraturu.com/load/dopomoga_uchnju_iz_zar_lit/6_klas/khajku_dopomoga_uchnju/15-1-0-1149

